

ΝΕΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ο νεος χώρος της Γκαλερι Μορφη, η διωροφη διατηρητέα οικοδομή της οδού Αγκυρας 84, στον 'τουρκομαχαλλά' της Λεμεσού, άνοιξε τις πύλες της με ένα κτηριο γεγονός την παρουσίαση της καινούργιας αλλά και της παλαιότερης δουλειάς του Νίκου Κουρουση. Στο ισόγειο φιλοξενείται μέχρι τις 21 Απριλίου, η εγκατάσταση του καλλιτέχνη, που φέρει τον τίτλο 'Έρα Πορνεία' ενώ στον πάνω όροφο ανδρομική έκθεση έργων του.

Το κλείσιμο της Γκαλερι Μορφη, μετά τα καταστροφικά πλήγματα, που επέφερε ο σεισμός του 1996 στο επίσης διατηρητέο πρώτο της οικημά της οδού Οθωνος και Αμαλίας, ήρθε να συμπληρωθεί με τη συμπλήρωση μιας δεκαετίας δυναμικής παρουσίας στο εικαστικό γίγνεσθαι του τόπου. Από την ίδρυση της το 1986 μέχρι και την τελευταία τετραετία αναγκαστικής, προσωρινής μεταστεγάσης της στην περιοχή Καλογηρών, η Γκαλερι Μορφη παρακολούθησε και προβάλε με συστηματικότητα τη δουλειά των σημαντικότερων Κυπρίων και Ελλαδίων δημιουργών.

Με το καινούργιο της ξεκίνημα επιχειρεί μια σαφώς πολυσχιδέστερη και ουσιαστικότερη παρέμβαση με σημείο εκκίνησης την ίδια την υποδειγματική αναπαλαιώση μιας παλιάς, διατηρητέας οικοδομής και την πρωτοτυπή διαμορφώση της σ'ένα σύγχρονο εικαστικό κέντρο. Ο νεος χώρος της Γκαλερι Μορφη έρχεται κυριολεκτικά να παρεμβληθεί ως μια σπινθηροβόλα σφήνα αναμοχλεύσης στην κυοφορούμενη αναζωογόνηση της γύρω περιοχής του Μεσαιωνικού Καστρού, με τις αποθήκες που το περιστοιχίζουν και την πληθώρα των εργαστηρίων που εκκολλάν τους νέους δημιουργούς πλάι στους τελεφταίους εναπομειναντές παραδοσιακούς τεχνίτες και μαστορούς.

Με τη προσοχή στα χρώματα της ωχράς και του γκριζού, με τα κουφώματα να επαναλαμβάνονται στις τοξωτές καμαρές του εσωτερικού χώρου, με τις αρσενες να κοσμούνται από μια πολυχρωμία γυαλινών καλυμμάτων, με το κίοσκι να δεσποζει στο ανώγειο, η καινούργια στεγή της Γκαλερι Μορφη αποτελεί αντιπροσωπευτικό αρχιτεκτονικό δείγμα της τελευταίας περιόδου της οθωμανικής κυριαρχίας στο νησί. Με τη σχολαστική αποκατάσταση και διατήρηση όλων των χαρακτηριστικών στοιχείων, τα οποία άλλοτε εκλαμβάνουν λειτουργική κι' άλλοτε καθαρά διακοσμητική χροιά η Γκαλερι Μορφη προτείνει μια σύγχρονη θεώρηση στο χρηστικό επαναπροσδιορισμό παλιών κτιρίων.

Τα παραδοσιακά υλικά της πέτρας και του ξύλου συνδιαλέγονται σε μια άκρως ενδιαφέρουσα προσμείξη με σύγχρονα, βιομηχανοποιημένα υλικά. Το μπέτον (ανεπιχρηστο σκυροδέμα) με ενώσεις από ανοξείδωτο χαλύβα αναπλάθει το δάπεδο του ισόγειου, το οποίο αποτελεί τυπική εμπορική στεγή της υστερης εποχής της τουρκοκρατίας.

Η κεντρική στοά του - δίοδος τότε των ζώων προς την εσωτερική αυλή - ενδιαφέρει μια μοναδική ατμοσφαιρικότητα και λειτουργικότητα συναμα, δημιουργώντας έναν εκθεσιακό χώρο, οπτικά τριπτυχο και ουσιαστικά ενιαίο. Στο βάθος, το ισόγειο διαμορφώνεται σε μια διακριτική γωνία συναθροίσης για κουβεντά που έρχεται να παρατεθεί πλάι στη Βιβλιοθήκη της Γκαλερι, ένα χώρο εντρυφήσης σ' επιλεκτά βιβλία τέχνης.

Η εσωτερική αυλή με τα υπερυψωμένα της επίπεδα προσφέρεται να λειτουργήσει ως ένας υπαίθριος εκθεσιακός χώρος με πολυδιάστατη ευελιξία στην ανάδειξη γλυπτών, κατασκευών κι' εγκαταστάσεων. Η λεμονία σε θέση περιόπτη σκορπιά τους άνθους της στο πλακοστρωτό δάπεδο και το πετροχτιστό περιτοιχισμό υπογραμμίζοντας τον απόλυτο σεβασμό στην ιστορική φυσιογνωμία και την απεριτή λιτότητα του τόπιου.

Τέλος το ανώγειο, εκτός από εκθέσεις προορίζεται να φιλοξενεί στον ξενώνα του Ελλαδίτες και ξένους καλλιτέχνες για επίτοπια δημιουργία και παράλληλα μια μεγάλη γκάμα εικαστικών δρωμένων - διαλέξεις, συμποσία, βιβλιοπαρουσιάσεις - που θα δώσουν το λόγο σε κριτικούς, θεωρητικούς και καλλιτέχνες για την αναπτύξη του διαλόγου και του προβληματισμού για την τέχνη.

Η Γκαλερι Μορφη στο νέο της χώρο φιλοδοξει ν'αποτελέσει μια εστία προβολής, επικοινωνίας και διακίνησης των σύγχρονων τάσεων, των πειραματικών ρευμάτων και των εξελίξεων στον Κυπριακό, ευρύτερο Ελληνικό και διεθνή εικαστικό χώρο.

By Dr. Natia Anaksagorou